

ปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาในเขตภาคเหนือ
กรณีศึกษา: กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ชุมชนป่าตึง
จังหวัดเชียงใหม่

วสวัตต์ สุตินญามณี
สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บทคัดย่อ

ในประเทศไทยการศึกษาการย้ายถิ่นภายในประเทศในปัจจุบันเริ่มลดบทบาทและขาดความสำคัญลง แต่ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาบนความสนใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่มุมมองของสังคมและปัจเจกบุคคล ในขณะที่การพัฒนาพื้นที่ชนบทตั้งแต่วิกฤตเศรษฐกิจในปีพุทธศักราช 2540 ทำให้จำนวนการย้ายถิ่นแรงงานจากสังคมเมืองสู่ชนบทมีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีกระแสของการย้ายถิ่นแรงงานจากสังคมชนบทสู่สังคมเมืองอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาการถูกทอดทิ้งของวัยฟุ้งฟ้างทั้งวัยเด็กและผู้สูงวัย อีกทั้งมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนอีกด้วย โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาชุมชนชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาที่มีประชากรจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย โดยเป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่นในชุมชนกะเหรี่ยงคาออลิคป่าตึงซึ่งตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือของประเทศไทยโดยชุมชนนี้มีอัตราการย้ายถิ่นสูงถึงร้อยละ 30

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจและการสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งเป็นกระบวนการของการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษาเปรียบเทียบประสบการณ์ส่วนบุคคลของผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น รวมไปถึงมุมมองจากสมาชิกในครอบครัวของผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น เพื่อทำความเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น ภูมิหลังทางครอบครัว สาเหตุของการย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นออกจากพื้นที่ที่ทำการศึกษา ปัจจัยหลักและดิ่งอีกทั้งผลกระทบต่อทัศนคติในการย้ายถิ่นหรือไม่ โดยใช้ทฤษฎีการย้ายถิ่น Neo-Classic Economic และทฤษฎีการย้ายถิ่นทางเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ โดยการศึกษาครั้งนี้คาดหวังที่จะเป็นแนวทางในการช่วยเหลือในด้านความมั่นคงในชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และครอบครัวโดยเอื้อต่อการปันผลทางประชากรที่ยั่งยืนในชุมชนอีกด้วย

คำสำคัญ: การย้ายถิ่น/กลุ่มชาติพันธุ์/ปัจจัย/การย้ายถิ่นกลับ

Factors Determining Migration among Hill Tribe People in Northern Thailand

Case Study: Karen People in Pateung Community, Chiangmai Province, Thailand

Vasavat Sutinyamane

Aviation Personnel Development Institute
Kasem Bundit University

Abstract

In Thailand, internal migration research has recently been of marginal investigation. Yet, this study is of the notion of the need to keep it on track of interest, particularly from the perspective of the public and intimate spheres. While rural development program since the 1997 economic crisis has contributed to a rise of return migration from urban to rural areas, there are certain parts of Thailand where there is an on-going flow of rural-urban migration of labor. This is particularly the case for vulnerable and marginalized hill-tribe people. Besides the problem of children and elderly left behind, the prospects of their sustained economic and social development are also expected to be jeopardized. This study focuses on the Karen community, the largest community of hill tribes in Thailand. This is based on a comparative case study of migrants and non-migrants in Pateung Catholic Community in northern Thailand, where there is a very high rate of migration of up to nearly 30%.

The study adopts participatory observation and in-depth interview approaches of qualitative investigation to comparatively study the experience of individual movers and non-movers, from the perspective of the household members of the family of both migrants and non-migrants. To seek an understanding of the characteristics of migrants and non-migrants, their family background, as well as of what has caused the out-migration stream and non-migratory phenomena in the area of investigation, the study examines a combination of factors – determinant, prohibiting, and neutral – affecting decision making to migrate or not, along neo-classical economic theory and new economics of migration. This study is expected to come up with an appropriate approach to help the minorities and their family to achieve sustainable ways of lives while contributing to sustainable demographic dividend in the community.

Keyword: Migration/Ethnicity/Factor/Return Migration